

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	1 van 8

Opgesteld door:

Vee&Logistiek Nederland

Transport en Logistiek Nederland
 Boris Pasternaklaan 22
 2719 DA Zoetermeer
 Telefoon: 088 4567 111
 E-mail: info@tln.nl
 Website: www.tln.nl

Goedgekeurd door:

Nederlandse Voedsel- en
 Warenautoriteit

Catharijnesingel 59
 3511 GG Utrecht
 Postbus 43006
 3540 AA Utrecht

Datum goedkeuring:

26-10-2021

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	2 van 8

1 Algemeen

1.1 Achtergrond

Tijdens de bestrijding van een zeer besmettelijke dierziekte, zoals mond-en-klauwzeer (MKZ), klassieke varkenspest (KVP), Afrikaanse varkenspest (AVP) en aviaire influenza (AI) worden maatregelen geïmplementeerd door middel van algemene regelgeving. In deze regelgeving kan de aan- en afvoer van levende dieren (in bepaalde gebieden) verboden zijn, tenzij er wordt gewerkt volgens een goedgekeurd hygiëneprotocol. Dit hygiëneprotocol voor laden en lossen op primaire bedrijven komt tegemoet aan deze mogelijkheid.

1.2 Afspraken

Dit hygiëneprotocol is ontwikkeld door Vee&Logistiek Nederland en Saveetra. Hierin wordt beschreven voor transporteurs van vee hoe gewerkt moet worden bij het laden en lossen van vee op een primair bedrijf ten tijde van de bestrijding van een zeer besmettelijke dierziekte of in de periode vlak na de bestrijding hiervan. Hierbij is extra aandacht voor bioveiligheidsmaatregelen om de risico's met betrekking tot mogelijke verspreiding van dierziekten te minimaliseren.

Na de voorlopige goedkeuring publiceert de NVWA het Hygiëneprotocol op de NVWA website, zodat deze protocollen door alle sector gerelateerde partijen kunnen worden geraadpleegd en gebruikt. Hierbij wordt ook de datum van voorlopige goedkeuring vermeld. De actuele situatie tijdens een uitbraak kan ertoe leiden dat protocollen nog moeten worden aangepast.

Het updaten van dit protocol is een verantwoordelijkheid van Vee&Logistiek Nederland en Saveetra gezamenlijk. Zij zullen bij een tussentijdse wijziging of na het verstrijken van maximaal 4 jaar het protocol opnieuw ter goedkeuring aan de NVWA moeten aanbieden.

2 Doel en toepassingsgebied

2.1 Doel

Het doel van dit hygiëneprotocol is om het laden en lossen van vee, met uitzondering van pluimvee, op een primair bedrijf op verantwoorde wijze uit te voeren met nodige bioveiligheidsmaatregelen om eventuele risico's van verspreiding van dierziekten te minimaliseren. Bij het laden en lossen van vee gaat het alleen om die vervoersbewegingen die op dat moment in de heersende wet- en regelgeving zijn toegestaan onder voorwaarde van het werken middels een door de sector opgestelde hygiëneprotocol. De heersende wet- en regelgeving dienen volledig in acht te worden genomen.

2.2 Toepassingsgebied

Dit hygiëneprotocol is van toepassing op het laden en lossen van vee, met uitzondering van pluimvee, bij vervoersbeperkingen ten gevolge van een uitbraak van een zeer besmettelijke dierziekte waarbij een hygiëneprotocol gevraagd wordt en zolang dat nodig geacht wordt in de periode erna of bij dreiging van een besmettelijke dierziekte.

3 Wettelijke basis en definities

3.1 Wetgeving

- Verordening (EU) 2016/429
- Gedelegeerde verordening (EU) 2020/687
- Regeling veterinaire maatregelen specifieke dierziekten of zoönosen

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	3 van 8

- De regelingen inzake maatregelen beschermings- en bewakingszone hoogpathogene vogelgriep, ingesteld voor specifieke en toekomstige gebieden op basis van de Verordening (EU) 2016/429

3.2 Definities

R&O: Reiniging en ontsmetting.

Erkende R&O-plaats: een door de NVWA erkende wasplaats voor reiniging en ontsmetting van veevoermiddelen, zoals bedoeld in artikel 26 van de Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's.

Vee: runderen, varkens, paarden en schapen en geiten.

4 Werkwijze

WERKWIJZE LADEN

Vóór het laden:

- Het vervoermiddel is na het laatste gebruik grondig gereinigd en ontsmet op een erkende R&O-plaats;
- De R&O-verklaring van de laatste reiniging en ontsmetting is aanwezig in het vervoermiddel;
- Vóór het oprijden van het bedrijf eerst contact opnemen met de veehouder. Niet zondermeer het bedrijfsterrein betreden!
- Het bedrijfsprotocol van het laadadres wordt strikt gevolgd, waarbij minimaal aan de onderstaande eisen wordt voldaan;
- Het onderscheid tussen vuile en schone weg wordt gerespecteerd;
- Het bedrijfsgedeelte waar het vee wordt gehouden, wordt niet betreden;
- Eten, drinken en roken tijdens het laden is verboden.
- In geval van bijladen (indien toegestaan) wordt een gemengd bedrijf, waarop een voor de specifieke dierziekte vatbare diergroep gehouden wordt, als laatste adres aangedaan alvorens rechtstreeks naar de eindbestemming te rijden.

Chauffeur:

- De chauffeur draagt bij het verlaten van de cabine schone plastic overschoenen en handschoenen. De gedragen overschoenen en handschoenen worden, voordat de chauffeur de cabine weer betreedt, uitgedaan en de schoenzolen ontsmet;
- De chauffeur draagt bij het laden kleding en schoeisel van het bedrijf. Is dit niet voorhanden, dan worden wegwerpoverall en eigen ontsmette laarzen gebruikt;
- De handen worden voor aanvang van het laden gewassen met water en zeep;
- De chauffeur gebruikt, indien mogelijk, bij aanraking met dieren wegwerphandschoenen;
- Bij verplaatsing van het vervoermiddel bij een tweede lading op het hetzelfde bedrijf (zonder het bedrijf te verlaten), moeten de gedragen bedrijfskleding /wegwerpoverall, overschoenen en handschoenen opnieuw verwisseld worden;
- Laat de wegwerpmaterialen na gebruik achter op het bedrijf. Gebruikte eigen laarzen voor vertrek reinigen en ontsmetten;
- Was handen met water en zeep na het bezoek;
- Meld je af bij de bedrijfsleider / -eigenaar alvorens het bedrijf te verlaten;
- Bij het verlaten van het erf van het laadadres, worden de treeplanken, eventueel gebruikte drijfmiddelen, wielen en de wielkasten gereinigd en ontsmet;

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	4 van 8

- Vervolgens wordt bij het losadres na het lossen de wagen gereinigd en ontsmet. Is dit geen erkende R&O-plaats, dan rijdt de chauffeur rechtstreeks door naar een erkende R&O-plaats om een tweede keer te reinigen en ontsmetten.

WERKWIJZE LOSSEN

Vóór het lossen:

- Vóór het oprijden van het bedrijf eerst contact opnemen met de veehouder. Niet zondermeer het bedrijfsterrein betreden!
- Het bezoekersprotocol van het losadres wordt strikt gevolgd, waarbij minimaal aan de onderstaande eisen wordt voldaan;
- Het onderscheid tussen vuile en schone weg wordt gerespecteerd;
- Het bedrijfsgebied waar het vee wordt gehouden, wordt niet betreden;
- Eten, drinken en roken tijdens het lossen is verboden.

Chauffeur:

- De chauffeur draagt bij het verlaten van de cabine schone plastic overschoenen en handschoenen. De gedragen overschoenen en handschoenen worden, voordat de chauffeur de cabine weer betreedt, uitgedaan en de schoenzolen ontsmet;
- De chauffeur draagt bij het lossen kleding en schoeisel van het bedrijf. Is dit niet voorhanden, dan worden wegwerpoverall en eigen ontsmette laarzen gebruikt;
- De handen worden voor aanvang van het lossen gewassen met water en zeep;
- De chauffeur gebruikt, indien mogelijk, bij aanraking met dieren wegwerphandschoenen;
- Bij verplaatsing van het vervoermiddel bij een tweede lossing op het hetzelfde bedrijf (zonder het bedrijf te verlaten) moeten de gedragen bedrijfskleding /wegwerpoverall, overschoenen en handschoenen opnieuw verwisseld worden;
- Laat de wegwerpmaterialen na gebruik achter op het bedrijf. Gebruikte eigen laarzen voor vertrek reinigen en ontsmetten;
- Was handen met water en zeep na het bezoek en gebruik, indien mogelijk, bij aanraking met dieren wegwerphandschoenen;
- Meld je af bij de bedrijfsleider / -eigenaar alvorens het bedrijf te verlaten.

Reiniging en ontsmetting

- Na het lossen wordt de wagen gereinigd en ontsmet op het losadres, conform de reinigingsvoorschriften in bijlage 2.
- Nadat het reiniging- en ontsmettingsproces is doorlopen dient het R&O-boekje te worden afgetekend door de chauffeur of bijgevoegde R&O-verklaring door de chauffeur ingevuld te worden en toegevoegd aan het logboek.
- Wanneer dit losadres niet beschikt over een erkende R&O-plaats (zie bijlage 1), rijdt de chauffeur rechtstreeks door naar een erkende R&O-plaats om een tweede keer te reinigen en ontsmetten.

Logboek

Logboek:

- De chauffeur van het transportmiddel houdt een logboek bij. Dit logboek moet tenminste 72 uur op het vervoermiddel voorhanden zijn en daarna tot nader orde op de onderneming, waartoe het transportmiddel behoort, worden bewaard. Dit kan handmatig of digitaal plaatsvinden. Van elk transport zijn de onderstaande gegevens bekend:
  1. Naam chauffeur, kenteken wagen en eventueel aanhanger;
  2. Naam, adres, plaats en UBN (laad- en losadres) van de bezochte bedrijven;
  3. Datum en tijdstip van laden en lossen;
  4. De gereden route;
  5. Plaats, datum en tijdstip van R&O;
  6. De aantallen en soort vervoerde dieren.

Naam protocol: Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie: 1.3
Betrokken sector-partij(en) Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum: 26-10-2021
Betreft dierziekte(n) Vogelgriep HPAI	Pagina: 5 van 8

5 Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

5.1 Bevoegdheden

Het secretariaat van Vee&Logistiek Nederland is bevoegd om in overleg met de vertegenwoordigers van de veetransportsector dit hygiëneprotocol vast te stellen en te wijzigen.

5.2 Verantwoordelijkheden

De besturen van Vee&Logistiek Nederland en Saveetra zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de uiteindelijke goedkeuring van de hygiëneprotocollen.

6 Divers

n.v.t.

7 Versiebeheer

Versie	Datum	Redacteur	Toelichting op wijziging
1.0	02-2016	E. Jellema	Eerste goedgekeurde versie
	2017	NVWA	Concept versie i.v.m. intrekking maatregelen HPAI 2016
1.1	29-10-2020	NVWA	HPAI 10-2020
1.2	25-05-2021	NVWA	Aanpassing wetgeving
1.3	26-10-2021	NVWA	Verwijzing wetgeving

Tevens worden wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie aangegeven met een streep in de kantlijn. Hierdoor is voor een ieder in één oogopslag duidelijk wat er is gewijzigd.

8 Overzicht bijlagen

Versie	Datum	Titel
1.0	02-2016	Actuele lijst erkende R&O-plaatsen
1.0	02-2016	Reinigingsvoorschriften
1.0	02-2016	R&O-verklaring
1.0	02-2016	Toegelaten ontsmettingsmiddelen
1.1	10-2020	Verwijzing naar lijst ontsmettingsmiddelen

Bijlage 1: overzicht erkende R&O-plaatsen

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	6 van 8

Het actuele overzicht van erkende R&O-plaatsen is te vinden op de website van de NVWA:

http://www3.vwa.nl/overig_403.pdf

Bijlage 2: Reinigingsvoorschriften

Reinigingsvoorschriften:

Algemeen

- De reiniging vindt systematisch plaats in een logische volgorde van handelingen, waarbij van boven naar beneden en van binnen naar buiten wordt gewerkt.
- De reiniging geschiedt op adequate wijze. Hieraan wordt voldoende tijd besteed.

Specifiek:

- Een adequate reiniging bestaat opeenvolgend uit de volgende handelingen:
  - Verwijdering van aanwezig grof vuil, zoals mest, strooisel en eventuele voerresten;
  - Losweking van aanwezig fijner vuil of vet, bij voorkeur door het aanbrengen van reinigingsmiddel op alle oppervlakken;
  - Verwijdering van losgeweekte vuil- en vetdeeltjes en het reinigingsmiddel door middel van afspoeling van alle oppervlakken met water;
- Alle verwijderbare voorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, worden verwijderd en apart gereinigd;
- Alle losse gebruiksvoorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, alsmede eventuele matten in de cabine voor de chauffeur of eventuele bijrijders worden apart gereinigd;
- De cabine wordt gereinigd, met inbegrip van de pedalen, de cabinevloer en de bedieningsinstrumenten die in contact komen met de chauffeur of eventuele bijrijders.

Ontsmettingsvoorschriften:

Algemeen:

- De ontsmetting vindt pas plaats, nadat de reiniging op adequate wijze is geschied en alle vuil- en vetresten verwijderd zijn;
- Vóór het aanbrengen van het ontsmettingsmiddel wordt overtollig water zoveel mogelijk verwijderd;
- De ontsmetting geschiedt met op dat doel op grond van de *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden* toegelaten ontsmettingsmiddelen (zie ook bijlage 4);
- Ieder ontsmettingsmiddel dat wordt gebruikt, wordt gebruikt overeenkomstig de gebruiksaanwijzing;
- De persoonlijke bescherming van bij de ontsmetting aanwezige personen wordt strikt in acht genomen;
- De ontsmetting vindt systematisch plaats in een logische volgorde van handelingen waarbij van boven naar beneden en van binnen naar buiten wordt gewerkt.

Specifiek:

- De ontsmettingsoplossing wordt op de te ontsmetten oppervlakken aangebracht op zodanige wijze dat alle oppervlakken van het vervoermiddel worden bevochtigd;
- Alle verwijderbare voorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, worden verwijderd en apart ontsmet;
- Alle losse gebruiksvoorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, alsmede eventuele matten in de cabine voor de chauffeur en eventuele bijrijders worden apart ontsmet;
- Na de benodigde inwerktijd, worden, voor zover de gebruiksvoorschriften bij het toegepaste ontsmettingsmiddel zulks in verband met de veiligheid van mens of dier voorschrijft, de oppervlakken afgespoten met water, op zodanige wijze dat geen ontsmettingsmiddel achterblijft op oppervlakken waarmee dieren in aanraking kunnen komen of op oppervlakken van waar mogelijk achterblijvend ontsmettingsmiddel terecht kan komen op oppervlakken waarmee dieren in aanraking kunnen komen.

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	7 van 8

Bijlage 3: R&O-verklaring

Verklaring R&O veevervoermiddel op bedrijf	
Naam transporteur:	_____
Kenteken voorwagen/achterwagen/truck*:	_____ _____
<u>Plaats waar reiniging en ontsmetting heeft plaatsgevonden:</u>	
UBN:	_____
Adres:	_____
Postcode en plaatsnaam:	_____
Datum:	_____
Tijdstip:	

Bijlage 4: Toegelaten ontsmettingsmiddelen

Ontsmetting geschiedt met op dat doel op grond van de *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden* toegelaten ontsmettingsmiddelen.

Actuele lijst

Een actuele lijst van te gebruiken ontsmettingsmiddelen voor stallen en/of transportmiddelen staat op de website van de NVWA:

<https://www.nvwa.nl/documenten/export/veterinair/ks-documenten/werkvoorschriften-veterinair-algemeen/lijt-toegelaten-ontsmettingsmiddelen-ro-hpai?>

Onder transportmiddelen worden ook verstaan shovel, trekker etc. en de daaraan gekoppelde werktuigen.

NB: Bij gebruik van een middel dient de gebruiker zich ervan te vergewissen of het middel is toegelaten voor het betreffende doel.

Naam protocol:	Laden en lossen van vee op primair bedrijf	Versie:	1.3
Betrokken sector-partij(en)	Vee&Logistiek Nederland en Saveetra	Datum:	26-10-2021
Betreft dierziekte(n)	Vogelgriep HPAI	Pagina:	8 van 8

Complete lijst via CTGB-database

In de database (<https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations>) kan op naam gezocht worden of een middel werkzaam is tegen de Aujeszky, MKZ en KVP (en dus tegen AI).